

T.C. Sağlık Bakanlığı

2014 YILI BÜTÇE SUNUMU

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu

Dr. Mehmet MÜEZZİNOğLU

Sağlık Bakanı

20 Kasım 2013

İçindekiler

Açıklamalar	4
A. Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlar 2014 Yılı Bütçesi	5
B. Türkiye Sağlıkta Dönüşüm Programı	9
C. Stratejik Plan 2013 – 2017	15
D. Halk Sağlığı Hizmetleri	23
E. Hastane Hizmetleri	57
F. İlaç ve Tıbbi Cihaz Hizmetleri	78
G. Acil Sağlık Hizmetleri	95
H. Sağlık İnsan Kaynakları	104
I. Sağlık Yatırımları	109
J. Sağlıkta Finansman	118
K. Yeni Ufuklara Doğru	124
Sonuç	133

- 2013 yılı verileri ilk dokuz aylık verilerin on iki aya projeksiyonu ile elde edildi. Yıl sonu enflasyon oranı %6,8 olarak alındı.
- Sağlık Bakanlığı'na ait verilere, SSK dahil kamudan devralınan sağlık tesislerine ait donanım ve personel sayıları dahil edildi.
- Sağlık tesislerine ait donanım ve personel sayılarına hizmet alımı dahil edildi.

**A- Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlar
2014 Yılı Bütçesi**

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarına Hizmet Sunumu için Ayrılan Finansman, (milyon ₺)

	2013	2014	Değişim (%)
Merkezi Yönetim Bütçesi	16.894	18.647	10,4
Döner Sermaye Bütçesi	19.869	21.443	7,9
Toplam	36.763	40.090	9,0

Tablo 1

Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenek Karşılaştırma Tablosu, (milyon ₺)

	2013	2014	Değişim (%)	Değişim Oranı Sebebi
Personel Ödenekleri	10.227	11.296	10,5	Personel sayısı ve maaş artışı
Mal ve Hizmet Alım Giderleri (elektrik, su, yakacak vb.)	5.062	5.646	11,5	Hizmet birimlerinin ihtiyaçları
Yatırım Ödenekleri	1.605	1.705	6,2	Yatırım ödeneğindeki artış
Toplam	16.894	18.647	10,4	

Tablo 2

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşların 2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi, (milyon ₺)

Birimler	Personel Ödenekleri	Diğer Cari Ödenekler	Yatırım Ödenekleri	Toplam
Sağlık Bakanlığı	1.236	223	1.071	2.530
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	8.303	259	467	9.029
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	1.701	5.131	42	6.874
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	26	10	93	129
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	30	23	32	85
Toplam	11.296	5.646	1.705	18.647

Tablo 3

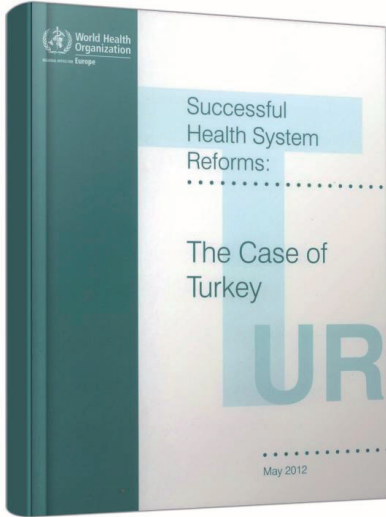

B- Türkiye Sağlıkta Dönüşüm Programı

B- Türkiye Sağlıkta Dönüşüm Programı

Successful Health System Reforms: The Case Of Turkey
Başarılı Sağlık Sistemi Reformları: Türkiye Örneği (sayfa 6), 2012
Yayınlayan Kuruluş: Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi

2002:

“Yeni bin yılın başında Türkiye’deki sağlık sektörünün performansı, sağlık sonuçları, mali koruma ve hasta memnuniyeti penceresinden bakıldığında hem OECD ülkeleri arasında hem de DSÖ Avrupa Bölgesi’nde en alt sıradaydı.”

İnsan...

Önce İnsan...

Eşref-i mahlûkat insan...

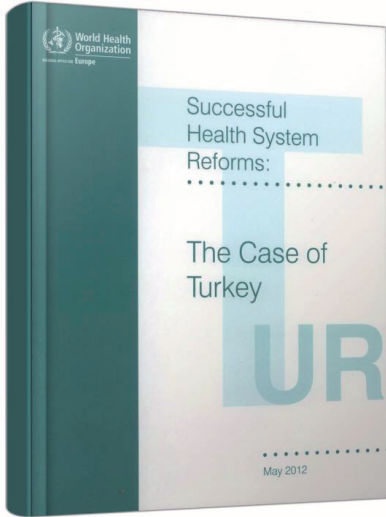
“Sağlıkta Dönüşüm”ün 10 Yılı

Sağlık Göstergeleri	2002	2012
Doğumda Beklenen Yaşam Süresi, (yıl)	71,8	76,0
Bebek Ölüm Hızı, (bin canlı doğumda)	31,5	7,4
Beş Yaş Altı Ölüm Hızı, (bin canlı doğumda)	40,0	11,0
Anne Ölüm Oranı, (yüz bin canlı doğumda)	64,0	15,4
Cepten Yapılan Sağlık Harcamasının Toplam Sağlık Harcamasına Oranı, (%)	19,8	15,4
Sağlık Hizmetlerinden Genel Memnuniyet Oranı, (%)	39,5	74,8

Tablo 4

B- Türkiye Sağlıkta Dönüşüm Programı

Successful Health System Reforms: The Case Of Turkey
Başarılı Sağlık Sistemi Reformları: Türkiye Örneği (sayfa 28), **2012**
Yayınlayan Kuruluş: Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi

2012:

“DSÖ Tallinn Sözleşmesinin sağlıkta hakkaniyet ve cevap verebilirlik prensiplerini uygulayan ülkeler için Türkiye başarılı bir örnektir.”

Durmak Yok, Yola Devam !

C- Türkiye Sağlık Stratejik Planı 2013-2017

C- Stratejik Plan 2013-2017

Dünya Sağlık Örgütü'nün "Tallinn Şartı" ve "Sağlık 2020" Politikaları ile uyumlu **2013 - 2017 Stratejik Planımızı hazırladık.**

C- Stratejik Plan 2013-2017

“Türkiye Sağlık Bakanlığı Stratejik Planının, Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölgesindeki diğer üye ülkeler için Sağlık 2020'nin ulusal bir stratejik plana nasıl dahil edilebileceğine **örnek olması beklenmektedir.**”

*<http://www.euro.who.int/>

Vizyon

Misyon

İnsan merkezli yaklaşımla birey ve toplum sağlığını en üst düzeyde korumak, sağlık sorunlarına zamanında, uygun ve etkili çözümleri sunmak

C- Stratejik Plan 2013-2017

Temel İlke ve Değerler

C- Stratejik Plan 2013-2017

Nihai Amaç

Hakkaniyetli Şekilde Halkımızın Sağlığını
Korumak ve İyileştirmek

C- Stratejik Plan 2013-2017

Stratejik Amaç 1

Sağlığa yönelik risklerden birey ve toplumu korumak ve sağlıklı hayat tarzını teşvik etmek

Stratejik Amaç 2

Birey ve topluma erişilebilir, uygun, etkili ve etkin sağlık hizmetleri sunmak

Stratejik Amaç 3

İnsan merkezli ve bütüncül yaklaşımla bireylerin sağlık ihtiyaçlarına ve beklentilerine cevap vermek

Stratejik Amaç 4

Türkiye'nin ekonomik ve sosyal kalkınmasına ve küresel sağlığa katkı aracı olarak sağlık sistemini geliştirmeye devam etmek

D- Halk Sağlığı Hizmetleri

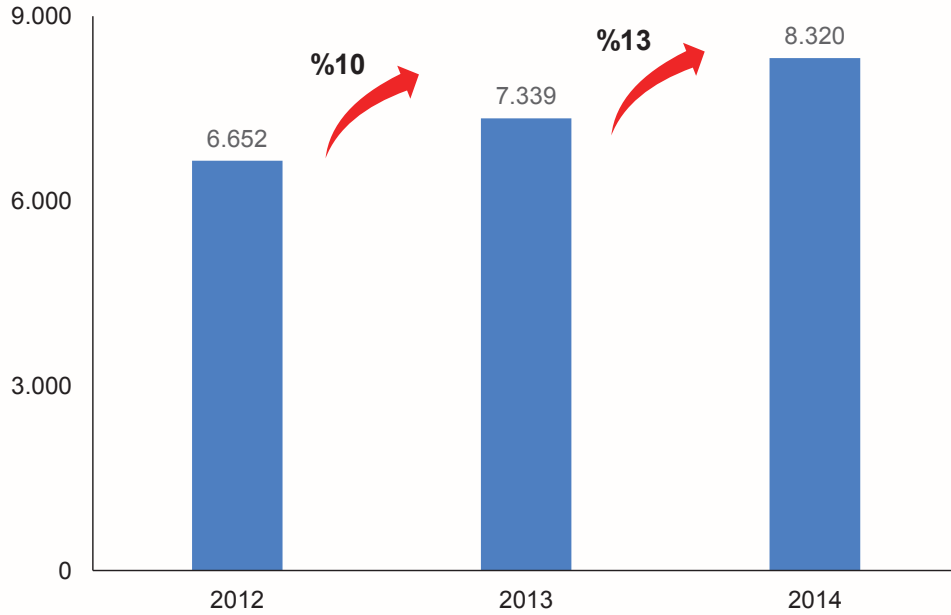

D- Halk Sağlığı Hizmetleri

Koruyucu ve Temel Sağlık Hizmetleri için Ayrılan Bütçe, (milyon₺)

Grafik 1

Aşılama Hizmetleri

- En geniş aşılama programı uygulayan ülkeler arasındayız.
- Aşılama hizmetlerini tamamen ücretsiz sunuyoruz.
- Yüksek aşılama oranlarına devam ediyoruz.
- Erişkin aşılama programımızı geliştiriyoruz.
- Dünyada ilk kez karekod destekli elektronik aşı takip ve soğuk zincir izleme sistemini uyguluyoruz.

Anne ve Çocuk Sağlığı

	2002	2012	2013
Doğum Öncesi Bakım Hizmetleri, (En az bir ziyaret), (%)	70	97	98
Hastanede Yapılan Doğum Oranı, (%)	69	97	97
Bebek İzlem Oranı, (%)	62	99	99
Bebek Dostu Hastane Sayısı	141	962	990
Üreme Sağlığı Hizmeti Alanlar, (bin)	3.260	8.600	9.000

Tablo 5

Anne ve Çocuk Sağlığı

- Yenidoğan taramalarının kapsamını genişletiyoruz (Kistik fibrozis, Lizozomal depo hastalıkları).
- Doğuştan kalça çıkığı tarama programını yaygınlaştırıyoruz.
- Koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerini geliştiriyoruz.
- İşitme taramasını okul ağı çocuklarında da başlatıyoruz.
- Okul ncesi çocuklarda kırma kusurlarına yönelik görme taramasına başlıyoruz.
- Ergen sağlık danışma merkezlerimizi yaygınlaştırıyoruz.

D- Halk Sağlığı Hizmetleri

Anne ve Çocuk Sağlığı, (%)

Tarama ve Destek Programları	2002	2012	2013
Yenidoğan Fenilketonüri Taraması	59	99	99
Yenidoğan İşitme Taraması	-	87	90
Yenidoğan Hipotiroidi Taraması	-	99	99
Yenidoğan Biotinidaz Taraması	-	99	99
Bebeklere Ücretsiz D Vitamini Desteği	-	99	99
Bebeklere Ücretsiz Demir Desteği	-	99	99
Hamilelere Ücretsiz Demir Desteği	-	98	98

Tablo 6

Anne ve Çocuk Sağlığı

55 ilde 85 sağlık tesisinde 600 yatakla
Anne Oteli hizmeti sunmaktayız.

Tıbbi Endikasyonsuz Sezaryen Risk Oluşturuyor

- Ülkemizde doğumların yarıya yakını sezaryen ile yapılıyor.
- Sezaryen ile doğum, sonraki doğumlarda sezaryen ihtiyacını artırıyor.
- Primer sezaryen olarak adlandırılan ilk sezaryenin kadının sağlığını riske sokacak şekilde gereksiz yere yapılmasını önleme kararlılığındaız.

Aile Hekimliği Uygulaması

- Aile hekimi sayımız 2013 yılında 21.200'e ulaştı.
- Aile hekimi başına düşen nüfusu 2017 yılına kadar 3.000'in altına düşürmeyi hedefliyoruz.
- Aile hekimliğinde yaşa özel periyodik muayeneleri başlatıyoruz.

Aile Hekimliği Uygulaması

- Aile hekimliği hizmetlerinin aile hekimliği uzmanlarınca verilmesi için uzmanlık eğitimini teğvik ediyoruz.
- Görüntüleme hizmetlerinin verilmesini yaygınlaştırıyoruz.
- Aile hekimlerini diyetisyen, psikolog, sosyal çalışmacı, ocuk gelişimcisi gibi personel ile desteklemeyi planlıyoruz.

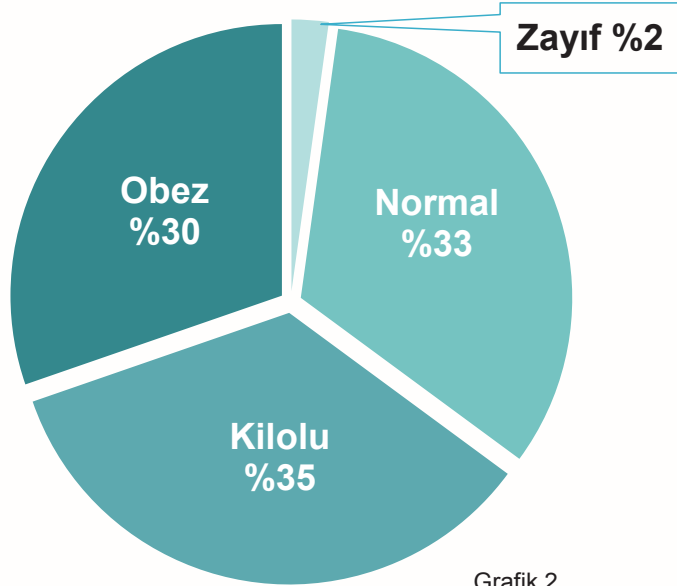
Sağlıklı Yaşam Programları

- Obezite ile Mücadele Programı
- Diyabet Önleme ve Kontrol Programı
- Tütünle Mücadele Programı
- Kalp ve Damar Hastalıklarını Önleme ve Kontrol Programı
- Solunum Yolu Hastalıklarına Karşı Küresel İttifak (GARD)
- Ruh Sağlığı Kontrol Programı

Obezite ile M¼cadele Programı

On dokuz Yaş ve Üzeri Bireylerde V¼cüt Kitle İndeksinin Dağılımı, (%)

2017 yılına kadar Obez nüfus oranını %25'e indirmeyi hedefliyoruz.

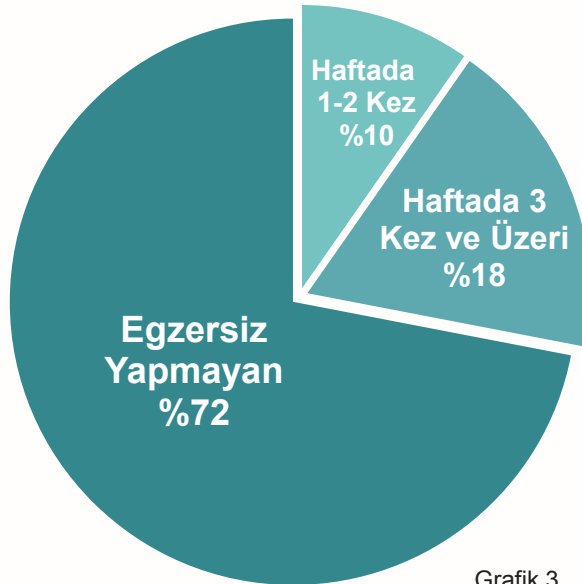
Grafik 2

Kaynak: Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırması 2010

Obezite ile M¼cadele Programı

On iki Yaş ve Üzeri Bireylerde Fiziksel Aktivite Yapma Durumu, (%)

Grafik 3

2017 yılına kadar egzersiz yapmayan nüfus oranını %50'ye indirmeyi hedefliyoruz.

Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı

Sağlıklı beslenme alışkanlığı kazandırılması, hareket alışkanlığının artırılması ve daha aktif hayat tarzına uygun çevrenin hazırlanması için çalışıyoruz.

Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı

- Ekmekte kepek oranının daha da artırılması ve tam buğday ekmeğinin yaygınlaştırılması için çalışıyoruz.
- Hazır gıdalarda trans yağların kullanılmasını engellemeyi planlıyoruz.
- Toplu yemek tüketilen yerlerde sağlıklı menü uygulamalarını yaygınlaştırıyoruz.
- ocuklarımıza okullarda sağlıklı beslenme bilinci oluşturuyoruz.
- Yüksek enerjili gıdaların tüketiminin azaltılması için çalışıyoruz.

Tuzla M¼cadele Programı

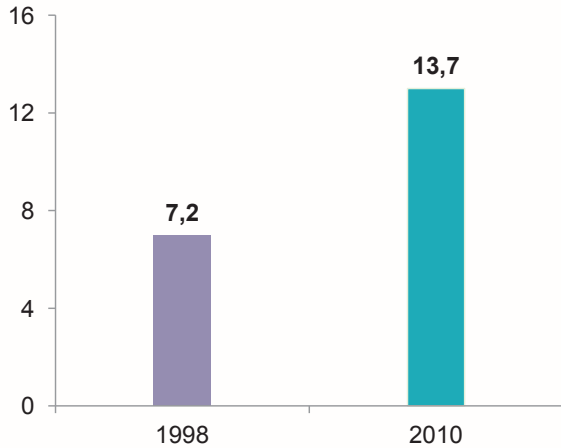

- G¼nl¼k tuz t¼ketimimiz D¼nya Sağlık Örg¼t¼ tavsiyelerinin ¼ katıdır.
- Daha az tuz t¼ketimi sağlamak i¼in programlar geliştiriyoruz.

Türkiye Diyabet Önleme ve Kontrol Programı

20 Yaş Üzeri Diyabetli Nüfus Oranı, (%)

Grafik 4

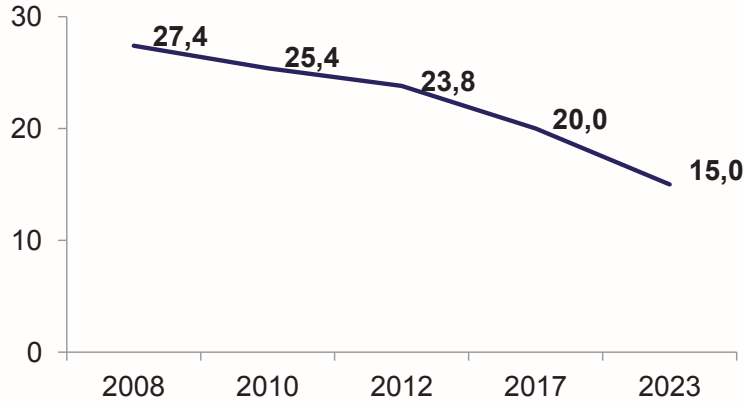
Kaynak: TURDEP I (1998), TURDEP II Çalışması (2010)

- Kontrol Programımızı bütün paydaşlarımızla birlikte uyguluyoruz.
- Diyabetteki artış eğilimini durdurmayı hedefliyoruz.
- Diyabetlilerde hastalığa bağlı komplikasyonlar gelişmesini engelleyici programlar geliştiriyoruz.

Tütünle M¼cadele Programı

15 yaş ¼zeri n¼fusun her g¼n
t¼t¼n kullanım oranı, (%)

T¼t¼n Kontrol Programımızı
g¼ncelliyoruz.

Grafik 5

Kaynak : K¼resel Yetişkin T¼t¼n Araştırması, 2012

D- Halk Sağlığı Hizmetleri

Tütünle Mücadele Programı

Tütünle Mücadele Programında **Dünya Birincisi** Olduk

- Türkiye, DSÖ'nün **MPOWER** kriterlerinin tamamını karşılayan **ilk ve tek** ülkedir.
- Ülkemiz tütünle mücadelesi nedeniyle DSÖ tarafından üç kez ödüllendirilen tek ülkedir.
- Dünya Tütünsüz Gününde DSÖ tarafından “Küresel Tütün Kontrolü Özel Prestij Ödülü” ve Amerika Hastalık Kontrol ve Koruma Merkezi tarafından “Küresel Tütün Kontrolü Başarı Ödülü”nü aldık.

Sağlıklı Yaşam Programları

- Kalp ve Damar Hastalıkları ile Kronik Hava Yolu Hastalıklarını Önleme ve Kontrol programlarımızı sürdürüyoruz.
- Yeni kontrol programlarımız olan Kronik Böbrek Hastalıkları ile Kas ve İskelet Hastalıkları kontrol programlarımızı hayata geçiriyoruz.
- Sağlıklı yaşlanma ve yaşlılık sürecinin en verimli şekilde geçirilmesi için programlara devam ediyoruz.

Ruh Sağlığı Kontrol Programı

- Otizmin erken tanısı için ulusal programlar geliştiriyoruz.
- Çocuğun Psiko-Sosyal Gelişiminin Desteklenmesi Programımızı yaygınlaştırarak ruhsal bozukluklara erken müdahale edeceğiz.
- İntiharların önlenmesi için krize müdahale birimlerini yaygınlaştıracadıız.
- Afetlerde Psiko-Sosyal Destek Programlarını geliştireceğiz.

Ruh Sağlığı Kontrol Programı

Ruh Sağlığı Hizmetlerini, ağdaş dünyada uygulanan şekliyle **toplum temelli** olarak geliştirmeye devam ediyoruz.

Çocuğa yönelik istismarla etkin mücadelenin bir parçası olan ocuk İzlem Merkezlerini aktif olarak kullanmaya devam ediyoruz.

Kanserle M¼cadele

İzmir Kanser kayıt merkezimiz Dünya Sağlık Örgüt¼nce Avrupa bölgesi eğitim merkezi olarak tescil edildi.

- 15 ilde sürdür¼len Aktif Kanser Kayıtçılığını 81 ilimize yaygınlaştırıyoruz.
- En sık gör¼len üç kanser tür¼ne karşı (meme, rahim ağzı, kalınbağırsak) yaygın taramalara başlıyoruz.
- Meme kanseri taraması için mobil araçlarla vatandaşlarımızın ayağına gidiyoruz.
- Kanser konusunda araştırmaların ve her türlü ilerlemelerin destekleneceği bir yapı oluşturuyoruz.

D- Halk Sağlığı Hizmetleri

Evde Sağlık Hizmeti

Yatağa bağımlı hastaların evde yapılabilecek tıbbî bakım ve rehabilitasyonlarını ev ortamında gerçekleştiriyoruz.
2013 yılının ilk dokuz ayında 346 bin kişiye ulaştık.
İhtiyacı olan herkese bu hizmeti veriyoruz.

Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele

	2002	2012	2013
Tüberküloz Prevalansı (yüz binde)	38	23	*
Sıtma Yerli Vaka Sayısı	10.184	0**	0
Tifo Vaka Sayısı	24.390	20	18

Kaynak: Sağlık İstatistik Yıllığı 2012

Tablo 7

* Dünya Sağlık Örgütü 2013 yılı verileri henüz yayınlanmamıştır.

** 2012 Yılında ülkemizde toplam 376 vaka görülmüş olup vakaların 375'i yurtdışı kaynaklı 1'i nüks vakadır.

Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele **Kızamık**

Yürüttüğümüz kızamık eliminasyon programı ile 2008 yılından beri ülkemizde yerli kızamık vakası görülüyordu. Ancak bu süreçte Avrupa'da kızamığın kontrol altına alınamaması son bir yıldır ülkemizi de etkiledi.

Avrupa kaynaklı bu problemi büyük ölçüde kontrol altına aldık.

Erken Uyarı ve Cevap Sistemi

- Halk sağlığı tehditlerini izlemek ve yönetmek üzere 7/24 esaslı alışan Erken Uyarı Cevap Sistemini hayata geçirdik.
- Halk sağlığı tehdidini erken tespit ederek kaynağında kontrol etmeyi hedefliyoruz.

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı

Bakanlığımız koordinatörlüğünde, Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğu Geliştirme Programı'nı **devletin tümü, toplumun tümü** anlayıőı ile geliştirdik.

Sağlığı tüm politikaların merkezine alarak sağlığın sosyal belirleyicileri konusunda ilgili tüm sektörler ile birlikte çalışıyoruz.

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı

Koruyucu Sağlık Hizmetleri Bölümünün Oluşturulması

- **759 katılımcı;**
  - 235 akademisyen (37 üniversite)
  - Paydaş kurum ve kuruluşlardan 524 temsilci
- 48 konu başlığında 5'er günlük 24 çalıştay.

Çok Sektörlü Sağlık Sorumluluğunu Geliştirme Programı

Tedavi ve Rehabilitasyon Edici Sağlık Hizmetleri Bölümünün Oluşturulması

- **424 katılımcı;**
  - 196 akademisyen (51 üniversite)
  - Paydaş kurum ve kuruluşlardan 228 temsilci
- 32 konu başlığı altında 5'er günlük 11 alıştay.

Tüketici Güvenliği

- Şebeke sularının coğrafi bilgi sistemi üzerinden etkin takibini ve risk haritalarını oluşturulması sürecini başlatıyoruz.
- Ambalajlı suların elektronik takip sistemi kurularak izlenmesini sağlıyoruz.
- Biyosidal ürünlerin elektronik takip programını geliştiriyoruz.

Çalışan Güvenliği

- İşyeri hekimliği ve iř güvenliği hizmetlerini yaygınlaştırıyoruz.
- Çalışma ortamlarında risk analizi yaparak çalışan sağlığına yönelik riskleri azaltıyoruz.
- Meslek hastalıkları ile etkin mücadele ediyoruz.

Türkiye Hudut ve Sahilleri Sağlık Hizmetleri

- Uluslararası önemi haiz halk sağlığı risklerinin ülkemize girmesini önlemek amacıyla uluslararası giriş noktalarında gerekli her türlü sağlık tedbirini alıyoruz.
- Yurt dışına giden kişilere seyahat sağlığı kapsamında tüm yurt dışı aşılama hizmetlerini veriyoruz.

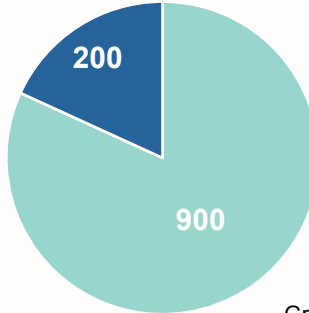

Türkiye Hudut ve Sahilleri Sağlık Hizmetleri

Tele Sağlık Merkezi, 24 saat esasına göre uluslararası düzeyde sağlık danışmanlığı ve acil yardım hizmeti veriyor.

Seyir halinde dünyanın her yerinden çağrı merkezimiz aranabiliyor.

Çağrı Tipine Göre Vaka Dağılımı, (2013)

Grafik 6

■ Tıbbi Konsültasyon ■ Tıbbi Tahliye

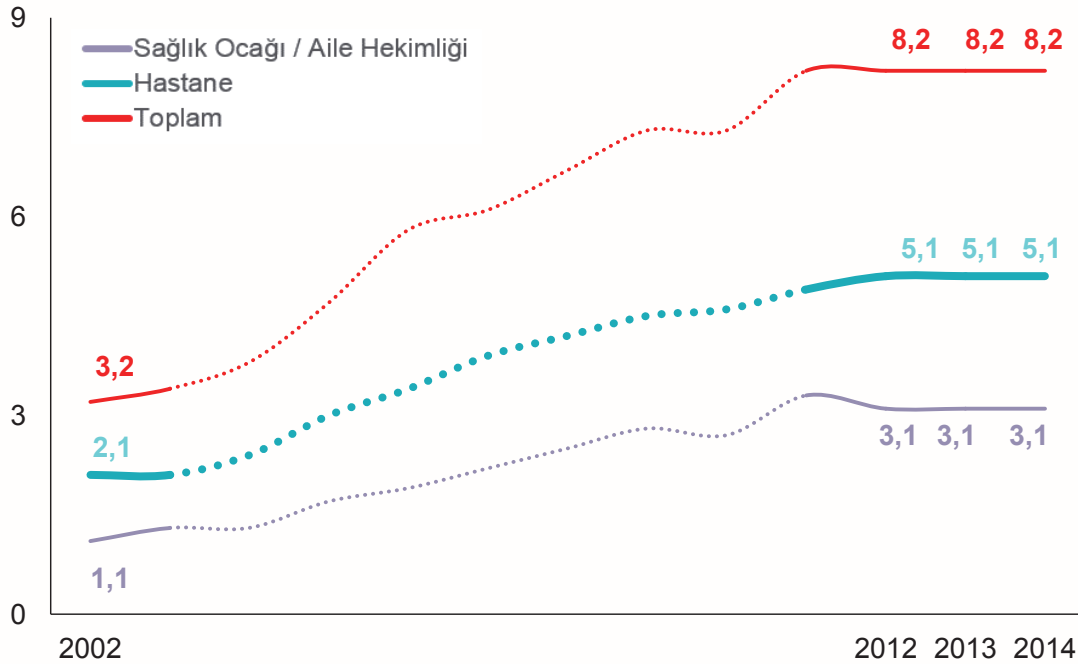

E- Hastane Hizmetleri

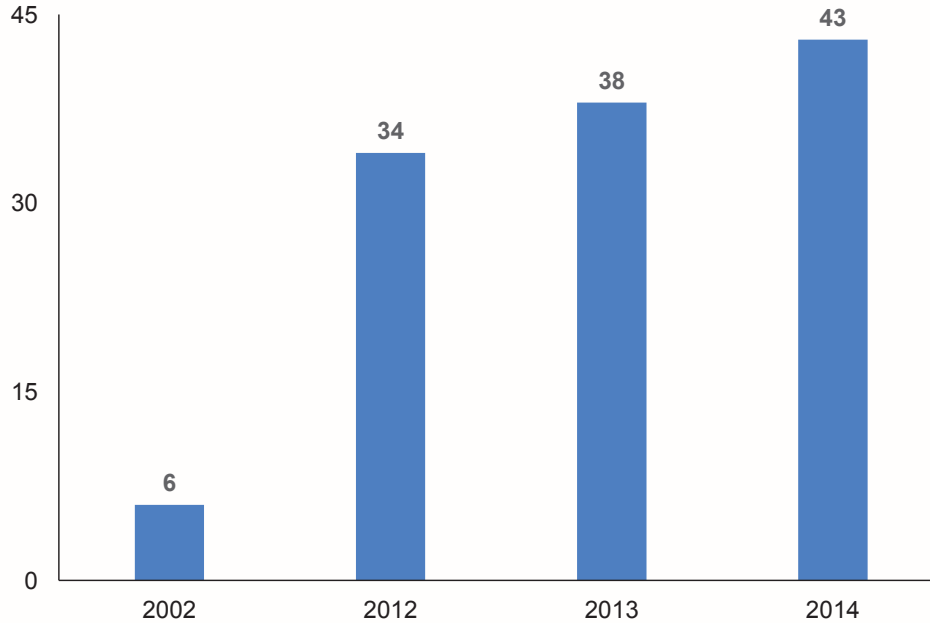

Kişi Başı Hekime Müracaat Sayısı

Sağlık Bakanlığı Tesisleri Nitelikli Yatak Oranı, (%)

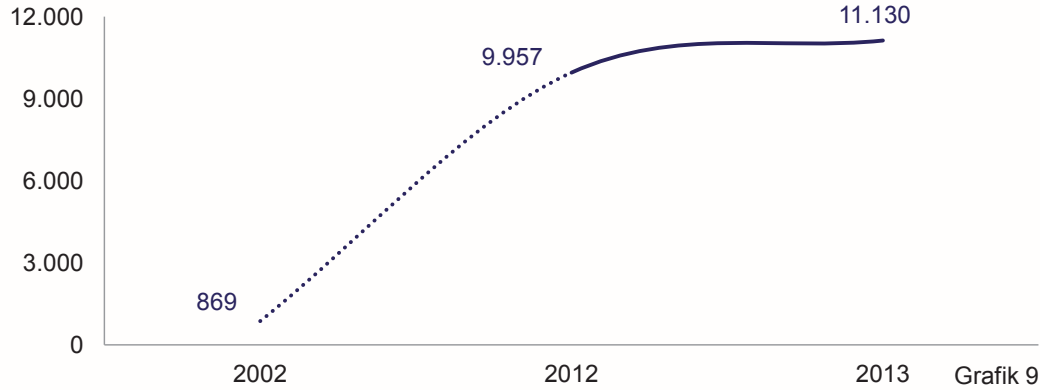

Grafik 8

2017 yılı hedefimiz nitelikli yatak oranını %90'nın üzerine çıkarmaktır.

Sağlık Bakanlığı Kuruluşları Yoğun Bakım Yatak Sayısı

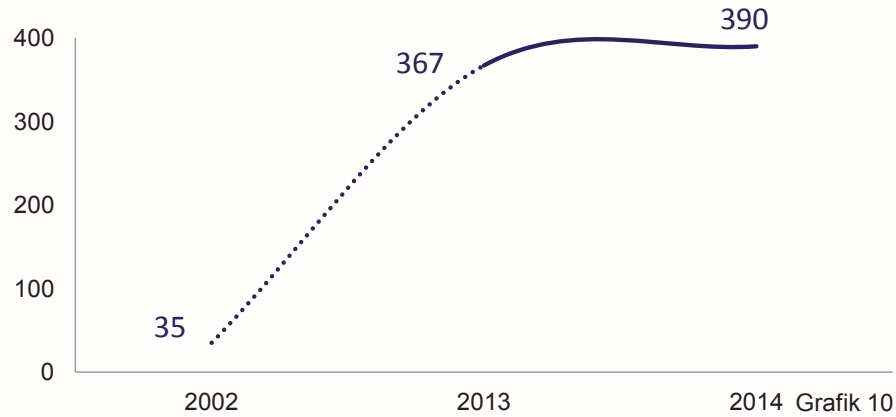

	Yatak Sayısı			
	1.Basamak	2.Basamak	3.Basamak	Toplam
Erişkin	2.424	2.560	2.286	7.270
Çocuk	10	266	224	500
Yenidoğan	950	1.200	1.210	3.360
Toplam	3.384	4.026	3.720	11.130

Tablo 8

Sağlık Bakanlığı Kuruluşları Yanık Yatağı Sayısı

	2002	2013	2014
Yanık Merkezi Yatak Sayısı	35	205	205
Yanık Ünite Yatak Sayısı		162	185
Toplam	35	367	390

Tablo 9

Sağlık Bakanlığı Kuruluşları Tıbbi Teknoloji Kullanımı

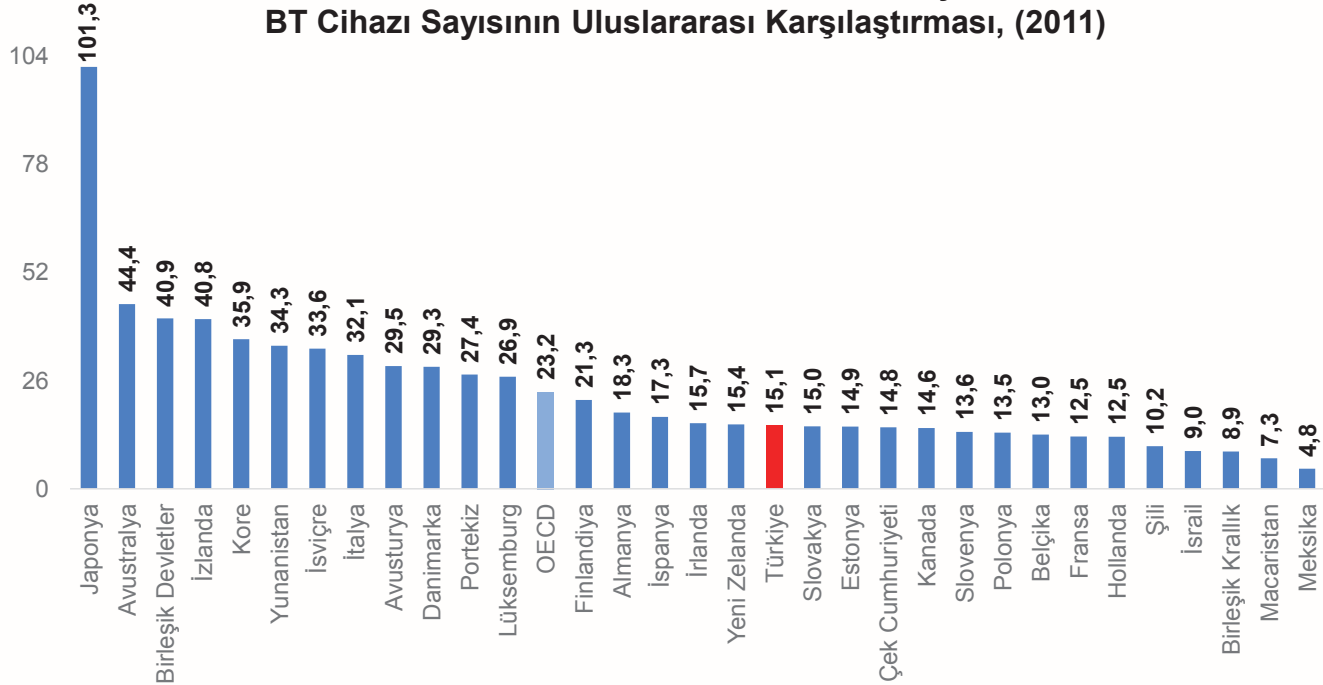
	2002	2013
MR	18	310
BT	121	448
USG	495	3.050
DİYALİZ	1.510	4.644

Tablo 10

E- Hastane Hizmetleri

Yataklı Tedavi Kurumlarında 1.000.000 Kişiyeye Düşen BT Cihazı Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, (2011)

Grafik 11

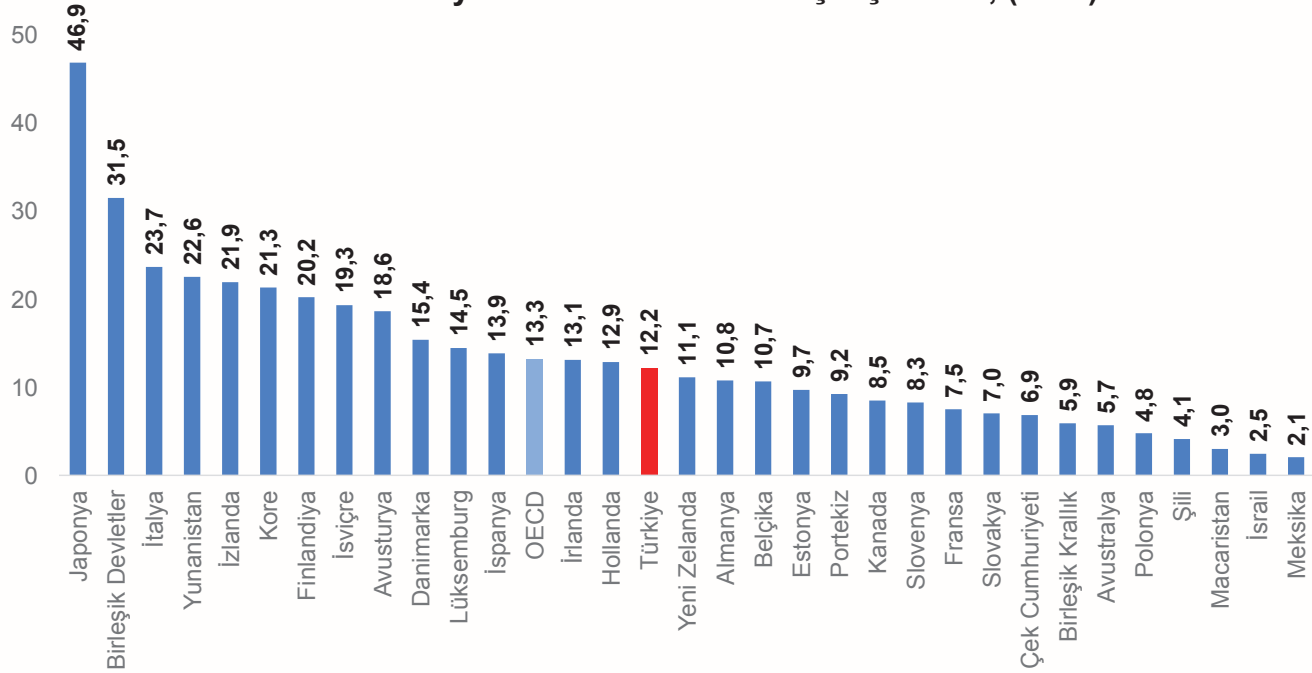
Kaynak: Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2012, OECD Health Data 2013

Not: Türkiye verisi 2012 yılına aittir.

E- Hastane Hizmetleri

Yataklı Tedavi Kurumlarında 1.000.000 Kişiyeye Düşen MR Cihazı Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, (2011)

Kaynak: Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2012, OECD Health Data 2013

Grafik 12

Not: Türkiye verisi 2012 yılına aittir.

Hastanelerimizin Tıbbi Teknoloji Kullanımını Denetliyoruz...

- 2013 yılında 314 Radyolog ile 301 hastanenin MR, BT, Mamografi tetkiklerinin uygunluğunu denetledik.
- Ayrıca 188 Kardiyolog ile Koroner Anjiyografi'lerin uygunluğunu 188 hastanede denetledik.
- Tıbbi denetim kapsamını genişletiyoruz.

Sağlık Bakanlığı Kuruluşları Tıbbi Teknoloji Kullanımı

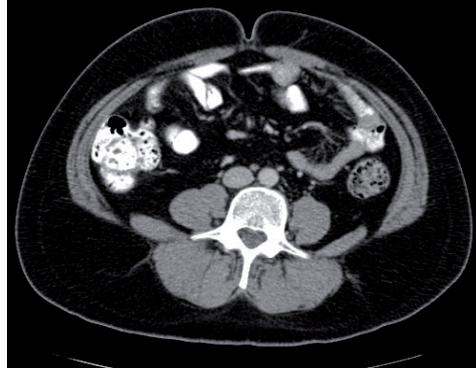
CİHAZ	2012	2013	2014
LINAC	36	44	54
CYBERKNIFE	4	4	5
GAMMA KAMERA	79	96	107
PET CT	20	20	26
TOMOTERAPY	6	6	6

Tablo 11

İnsan kaynağındaki artışa paralel olarak cihaz sayısını da arttıracacağız.

e-Sağlık Uygulaması

**'Tele-Tıp, Tele -Radyoloji'
Uygulamalarını
Yaygınlaştırıyoruz.**

SB Kardiyo Vasküler Cerrahi Merkez Sayısı

	2012	2013	2014
Merkez Sayısı	44	47	49

Tablo 12

Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi (AMATEM)

	2012	2013	2014
Merkez Sayısı	23	25	27

Tablo 13

E- Hastane Hizmetleri

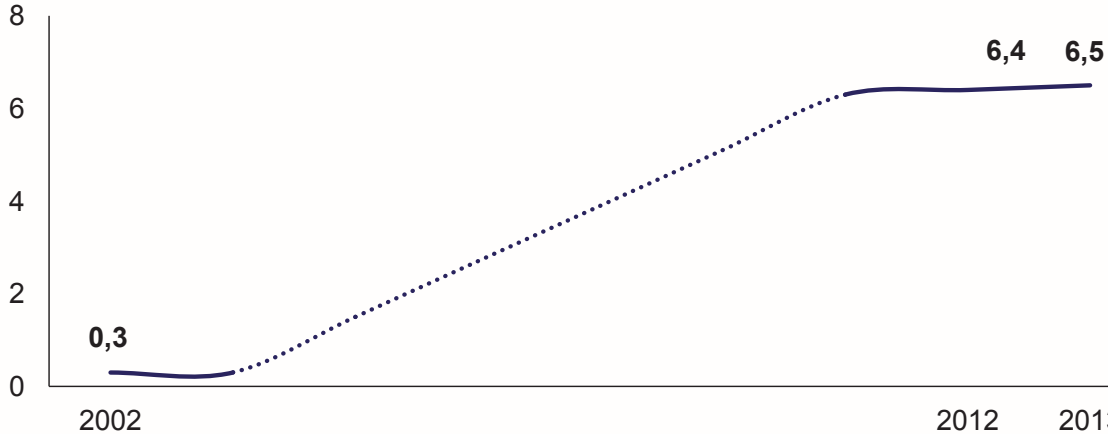

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri

	2012	2013	2014
Diş Hekimi	6.192	6.432	7.000
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	121	125	140
Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi	5	6	8

Tablo 14

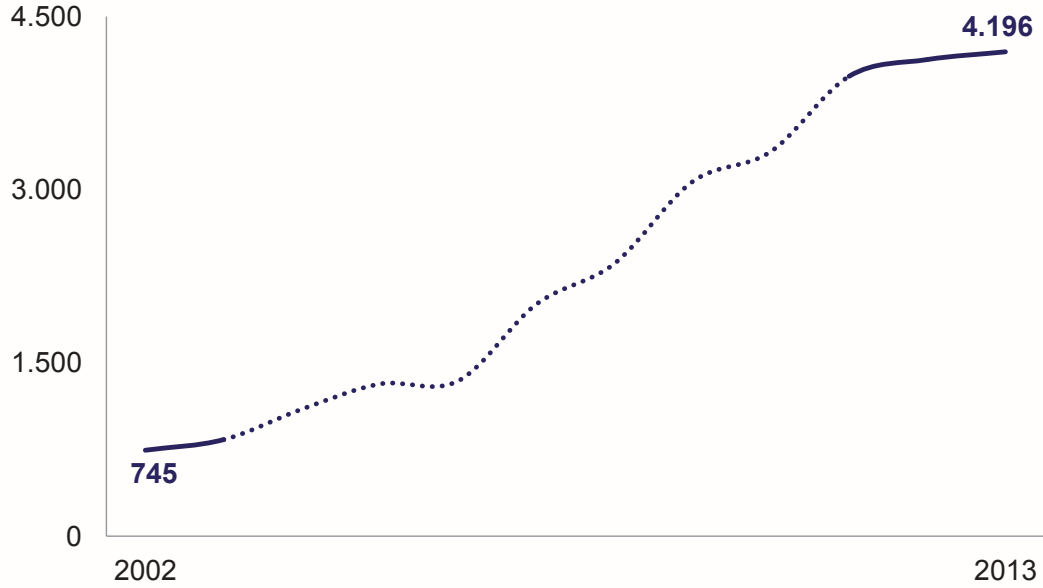
Diş Sabit Protez Sayısı, (milyon)

Grafik 13

Organ Nakli Sayısı

Grafik 14

Merkezi Hastane Randevu Sistemi

- Vatandaşlarımız 182 Çağrı Merkezini arayarak yada internet yoluyla randevu almaktadır.
- Sisteme Aile Hekimlerini de dahil ettik.
- Günlük ortalama **225 bin** işlem gerçekleştiriyoruz.
- Randevu alarak muayene olma oranı **%45**'tir.
- 2014 yılı hedefimiz **%65**'tir.

Hekim Seçme Hakkı

HASTANEMİZDE HEKİMİNİZİ
SEÇEBİLİRSİNİZ

Vatandaşlarımız,
ilgili branşta birden fazla hekimi bulunan
Sağlık Bakanlığı Hastaneleriyle
Ağız ve Diş Sağlığı Hastaneleri ve
Merkezlerinin tamamında
“hekim seçme özgürlüğünden”
yararlanıyor.

Hasta Hakları

	2013*	
	Sayı	%
Yerinde Çözülen Sorun	94.484	81
Kurulda Görüşülen Başvuru	22.271	19
Toplam Başvuru	116.755	100

*İlk 9 aylık veridir.

Tablo 15

Hasta haklarına başvuru sayısı toplam muayene sayısının on binde 6'sıdır.

Sağlıkta Ulusal Renk Kodları (URK)

**BEYAZ KOD
(1111)**

Hastane
personeline
yapılan şiddeti
önleme

**MAVİ KOD
(2222)**

Acil tıbbi durum
yönetme

**PEMBE KOD
(3333)**

Bebek ve Çocuk
Kaçırmaya Yönelik
Girişimleri Önleme

Birlik ve Sağlık Tesisi Değerlendirmesi

Kurumsal ve bireysel performansı arttırmak için sözleşmeli idareciler modelini getirdik.

Hedefimiz, belirli periyotlarda yapılacak verimlilik değerlendirmesiyle yönetici performansını ve dolayısı ile hizmet kalitesini arttırmak.

T.C.
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu

Birlik ÇKYS Kodu:
Birlik
Sağlık Tesisi ÇKYS Kodu:
Sağlık Tesisi

Hizmet Sınıfı
Hizmet Rolü
Karne Dönemi

Başarı Puanı
0,00

Karne Özeti

Kriter Grubu	Sağlık Tesisi Puanı	Alabileceği Gösterge Puanı	Başarı Puanı **	Başarı Grubu
Tıbbi				
İdari				
Mali				
Eğitim				
Kalite, HÇG				
İzlem				
Toplam				

* Muaf tutulan gösterge puanları hesaplama dahil edilmemiştir.
** 1.000 üzerinden başarı puanını ifade etmektedir.

Yönetici Başarı Puanları

Yönetici Ünvanı	Başarı Puanı	Başarı Grubu
Hastane Yöneticisi		
Hastane Başhekim, SBH Müdürü ve Yardımcıları		
Hastane İdari - Mali Müdür ve Yardımcıları		

Sağlık Tesisi Verimlilik Değerlendirmesi

Kriter	Puan
Tıbbi (15 Parametre)	1.000
İdari (13 Parametre)	1.000
Mali (9 Parametre)	1.000
Eğitim (3 Parametre)	1.000
Kalite, hasta ve çalışan güvenliği, memnuniyeti (8 Parametre)	1.000
İzleme veri doğrulama, kanıta dayalı gözlemsel değerlendirme	1.000
Toplam	6.000

Tablo 16

F- İlaç ve Tıbbi Cihaz Hizmetleri

Kamu İlaç Politikaları

2004	Referans fiyat uygulaması ile fiyatları %80'e varan oranlarda düşürdük.
	Tek geri ödeme komisyonu kurduk.
	İlaçta KDV oranını %8'e düşürdük.
2005	SGK ilaç alımları için iskontolar sağladık.
	İlaç ruhsatlandırma süreçlerini AB ile uyumlu hale getirdik.
2009	Orijinal bir ürünün jeneriği piyasaya çıktığında, ürünün fiyatı mevcut fiyatın %66'sını geçemez (hem orijinal hem de jenerik ürün için) kuralını getirdik.
	Reçetelenen ilaçlar için en ucuz eşdeğer ilacın %15 fazlasına kadar olan ürünlerin karşılığının ödenmesi kuralını getirdik.

Kamu İlaç Politikaları

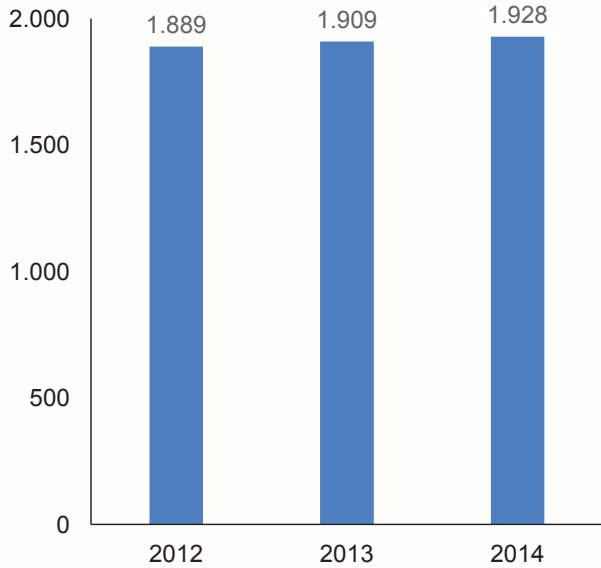
2010	İlaç Takip Sistemini (İTS) geliştirdik.
2011	Orijinal bir ürünün jeneriği piyasaya çıktığında, ürünün fiyatı mevcut fiyatın %60'ını geçemez (hem orijinal hem de jenerik ürün için) kuralını getirdik.
	Reçetelenen ilaçlar için en ucuz eşdeğer ilâcın % 10 fazlasına kadar olan ürünlerin karşılığının ödenmesi kuralını getirdik.
2012	İlaç hammaddelerinin KDV oranını %8'e düşürdük.
2013	Uygulamaya konulan e-reçete yazılımı ile hekimlere reçete analiz bilgilerini ulaştırmaya başladık.

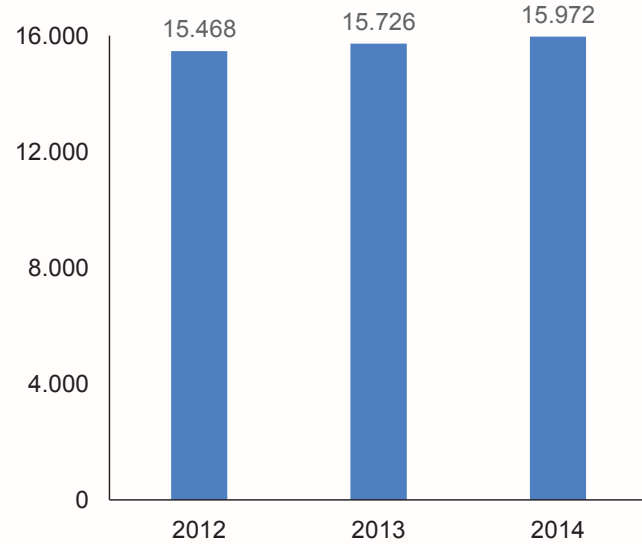
Kamu İlaç Harcamalarındaki Değişim

İlaç Kutu Sayısı (milyon)

Grafik 15

Kamu İlaç Harcaması (milyon ₺),
(2013 fiyatlarıyla)

Grafik 16

Akılcı İlaç

“Akılcı İlaç Kullanımı Ulusal Eylem Planı 2013-2017”yi hazırladık.

Reçete Bilgi Sistemini geliştirerek uygulamaya koyduk.

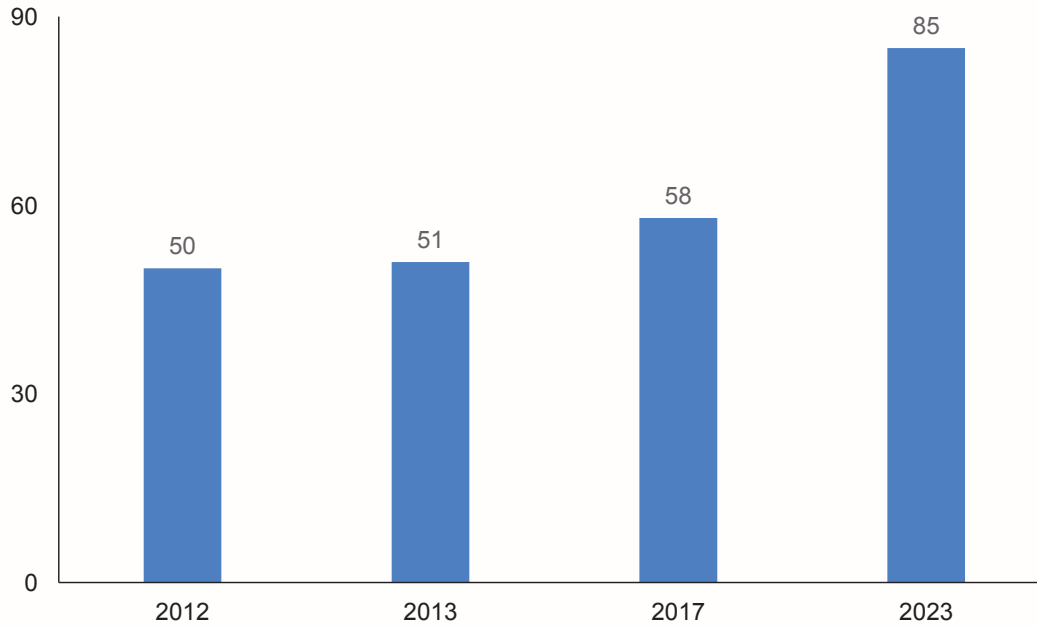
Akılcı İlaç

- Aile hekimlerine reçeteleri ile ilgili olarak aylık bilgilendirmeler yapıyoruz.
- 2014 yılı sonuna kadar tüm hekimlerimizin bu sisteme dâhil olması ve internet ortamında kişisel web sayfaları üzerinden bilgilendirilmesini hedefliyoruz.
- Akılcı İlaç Kullanımı Eylem Planının hayata geçirilmesi için saha çalışmalarına başladık.

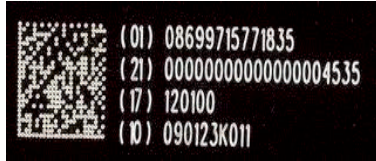
İlaç Tüketim Tutarının Yerli Üretimle Karşılama Oranı, (%)

Grafik 17

İlaç Takip Sistemi (İTS)

Karekod, ilacın parmak izidir. Üretim seri numarasını, son kullanma tarihini ve benzersiz seri numarasını ihtiva eder.

İlaç Takip Sistemi, karekod kullanılan ve izleme yapılabilen dünyadaki ilk yaygın uygulamadır.

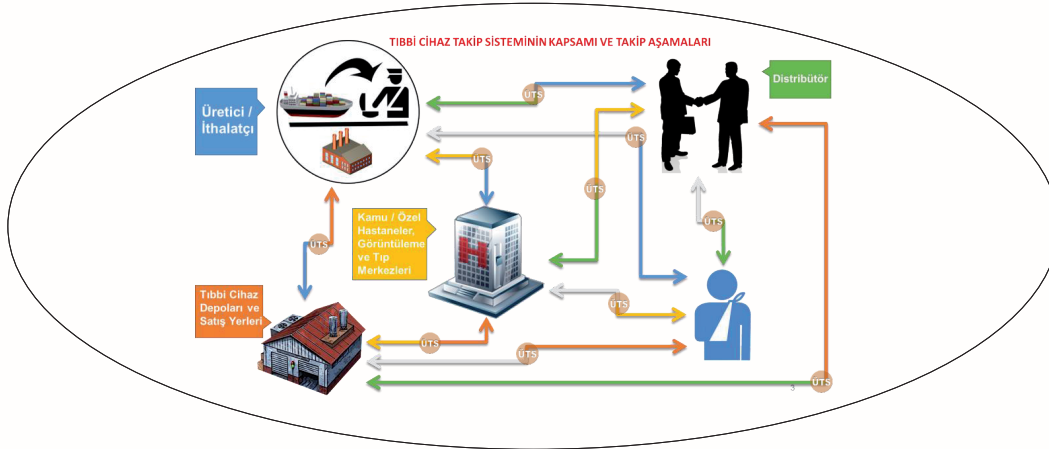

Ürün Takip Sistemi

Güvenli ürüne erişimi sağlamak ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele kapsamında ülkemizde üretilen veya ithal edilen tıbbi cihazların ve kozmetik ürünlerin piyasaya sürülmesi, denetimi, takibi ve gözetimini yapmak üzere **Ürün Takip Sisteminin (ÜTS)** kurulması çalışmalarına başladık.

Ürün Takip Sistemi

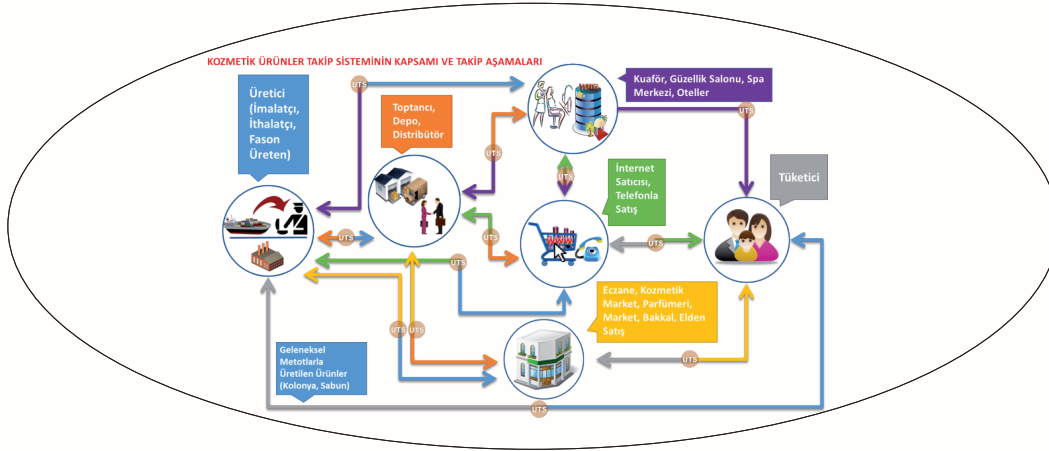
Her bir hareketi Tıbbi Cihaz Takip Sistemi ile takip edeceğiz.

Tıbbi Cihaz Takip Sistemi

Ürün Takip Sistemi

Her bir hareketi Kozmetik Takip sistemi ile takip edeceğiz.

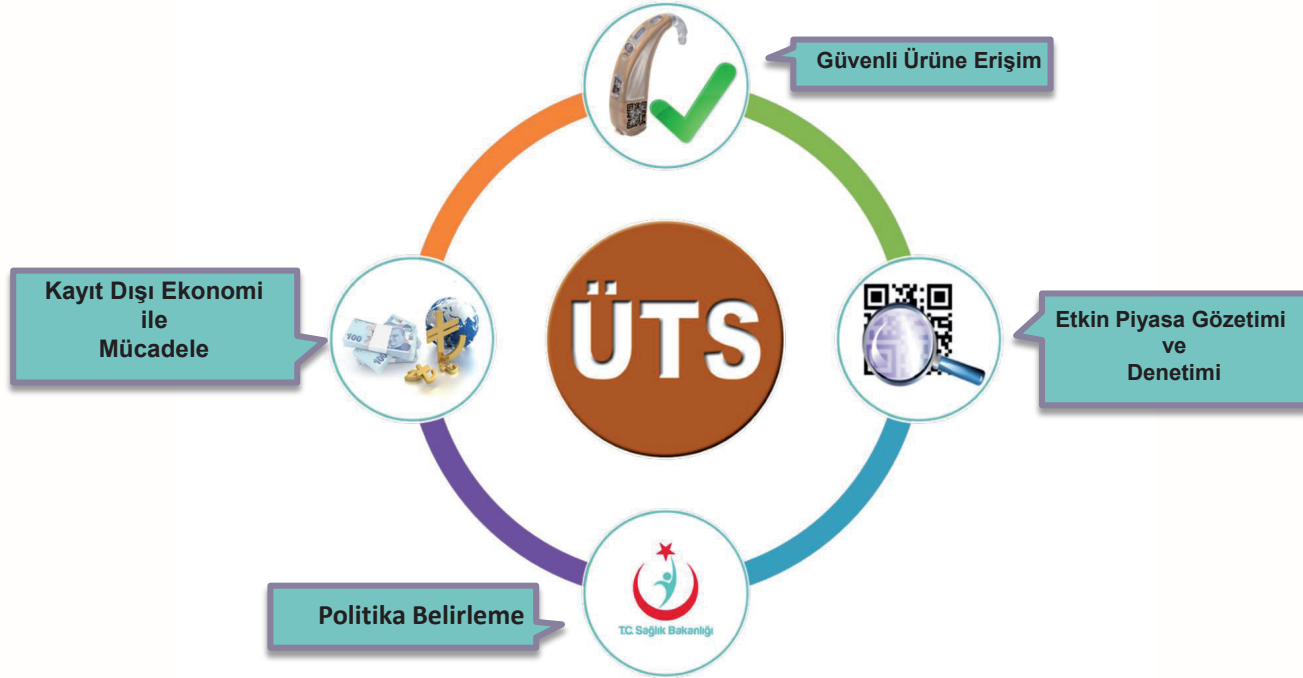
Kozmetik Takip Sistemi

F- İlaç ve Tıbbi Cihaz Hizmetleri

Ürün Takip Sistemi Çıktıları

Güvenli Ürünlere Erişim

- Tıbbi cihaz ve kozmetik ürünlerin tüm süreçlerini takip edeceğiz.
- İlk defa tıbbi cihazların bakım, onarım ve kalibrasyon süreçlerini takip edeceğiz.
- Sahte, kaçak ve her türlü yasadışı ürün satışının önüne geçmeyi hedefliyoruz.

Etkin Piyasa Gözetimi ve Denetimi

- Güvensiz ve kaçak ürünlerin tespiti ile geri çekme işlemlerinin etkin şekilde yapılmasını sağlayacağız.
- Ürünlerin nereden temin edildiği ve nerelerde kullanıldığını izleyebileceğiz.
- Uyarı kapsamında yapılan bildirimler ve bu doğrultuda yapılacak işlemler daha etkin şekilde sistem üzerinden takip edeceğiz.
- Piyasa Gözetim Denetim faaliyetlerinde veri kaynağı olarak kullanılacak ve risk esaslı denetimin temelini oluşturacağız.

Politika Belirleme

- Ürünün tüm yaşam döngüsüne ait verileri oluşturarak kanıta dayalı politikalar geliştireceğiz.
- Acil ve olağanüstü durumlarda afet yönetimi için daha hızlı stratejik kararlar almamız mümkün olacak.

Kayıt Dışı Ekonomi İle Mücadele

- Tıbbi cihaz ve kozmetik ürünlerin tekil bazda takibi yapılabilecek, kaçak veya sahte ürünün piyasada bulunmasını engelleyeceğiz.
- Sistemin tüm paydaşlarından (üretici, ithalatçı, vb.) alınan bildirimlerle ürünün bir kez satılmasıyla kayıt dışı ekonominin önlenmesini sağlayacağız.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi

Şikayet esaslı denetim anlayışından risk esaslı denetim anlayışına geçtik.

Sağlık Beyanı ile satışa sunulan ürünlerle ilgili internet ve tv yoluyla yapılan yanıltıcı reklamların önlenmesi amacıyla yönetmelik çıkardık.

G- Acil Sağlık Hizmetleri

112 Acil Hizmetleri

	2002	2013	2014
Acil Sağlık İstasyonu	481	2.039	2.189
Ambulans	617	3.362	3.464
Kar Paletli Ambulans	0	299	299
Motosikletli Acil Müdahale Ekibi	0	52	52

Tablo 17

112 Acil Hizmetleri

	2002	2013	2014
Taşınan Vaka, (bin)	350	3.400	3.580
Hizmet Alabilen Kırsal Nüfus, (%)	20	100	100
Ambulans Başına Düşen Nüfus Sayısı	106.809	21.984	20.226

Tablo 18

G- Acil Sağlık Hizmetleri

Hava Ambulans Vaka Sayısı

2008 yılından günümüze 20.713 vakanın müdahale ve naklini gerçekleştirdik.

Afet ve Acil Durumlarda Sağlık Hizmetleri

Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri(UMKE)

81 ilimizde özel eğitimli 5.367 sağlık personeli yetiştirdik.

Avrupa'nın en büyük medikal kurtarma ekibini kurduk.

Bu ekiplerimiz ülke içinde ve dışında ggmz kabartan kurtarma operasyonlarına katıldılar.

İnsani Yardım Faaliyetleri

Suriyeli sığınmacılar için; sahra, prefabrik ve kalıcı bina tipi hastanelerde sağlık hizmeti veriyoruz.

	Sayı
Poliklinik	1.719.445
Yatan Hasta	38.681
Ameliyat	30.091
Doğum	6.725
Görevlendirilen UMKE Personeli	376

Tablo 19

İnsani Yardım Faaliyetleri

Somali'de insani yardım faaliyetleri kapsamında Sahra Hastanesi, Kızılay Cezire Kamp Polikliniği ve 5 adet ambulansımız ile sağlık hizmeti veriyoruz.

	Sayı
Poliklinik	341.549
Laboratuvar	23.997
Ameliyat	2.672
Röntgen	6.406
Görevlendirilen Personel	345

Tablo 20

İnsani Yardım Faaliyetleri

H- Sağlık İnsan Kaynakları

Sağlık İnsan Gücü

2002

Kadrolu : 245 bin
Hizmet alımı : 11 bin

256 bin

2013

Kadrolu : 387 bin
Hizmet alımı : 129 bin

516 bin

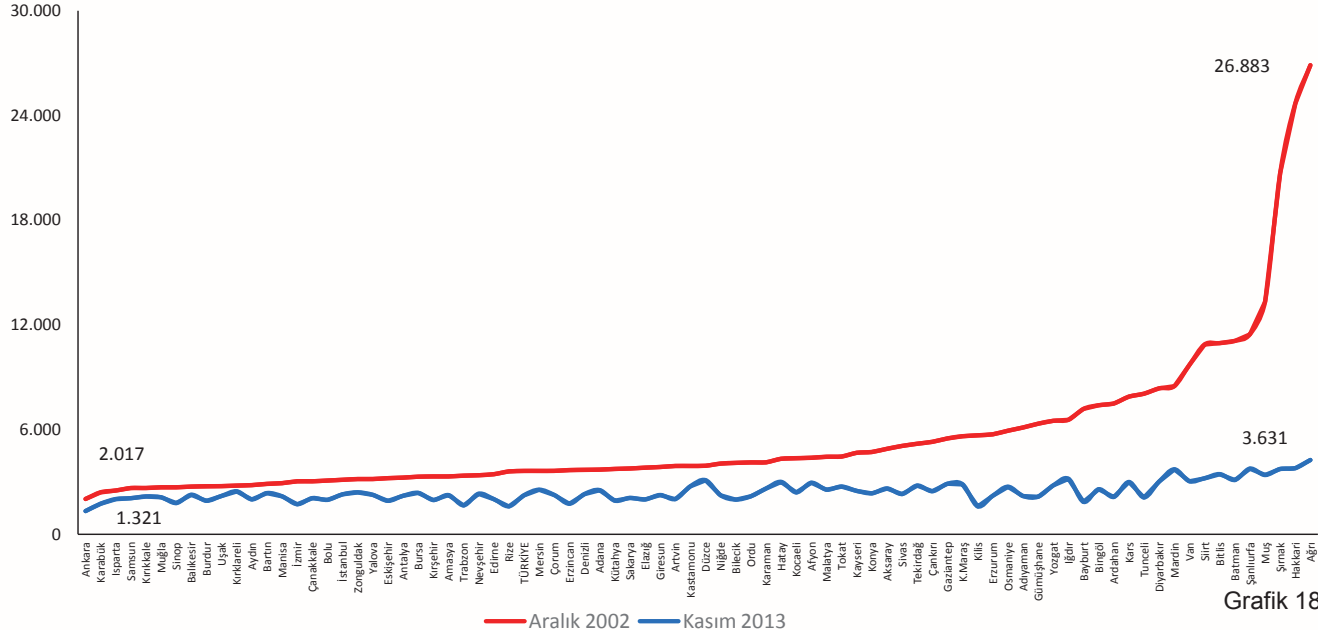

H- Sağlık İnsan Kaynakları

Sağlık Bakanlığında Çalışan Uzman Hekim Başına Düşen Nüfus (Aralık 2002 – Kasım 2013)

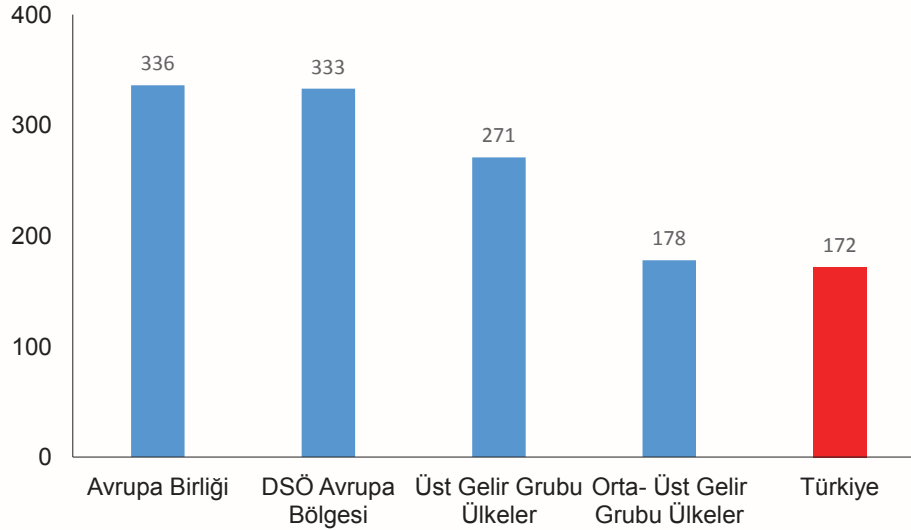
Uzman hekim başına düşen nüfusun en fazla olduğu il ile en az olduğu il arasındaki oran Aralık 2002' de 1/13 iken Kasım 2013'de 1/3'tür.

Grifik 18

Yüz Bin Kişiyeye Düşen Toplam Hekim Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2011

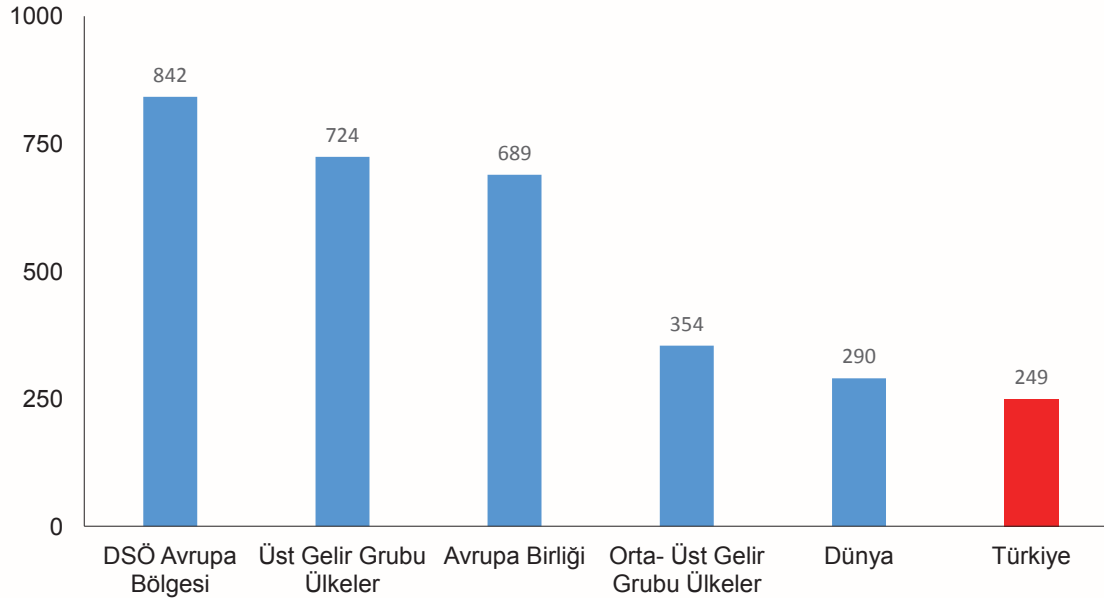

Not : Türkiye verisi 2012 yılına aittir.

Grafik 19

Yüz Bin Kişiyeye Düşen Hemşire ve Ebe Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2011

Not : Türkiye verisi 2012 yılına aittir.

Grafik 20

I- Sağlık Yatırımları

Sağlık Yatırımları

Sağlık Tesisi	2003 - 2012	2013
Hastane ve Yeni Bina	610	40
Birinci Basamak	1.522	71
Toplam	2.132	111

Tablo 21

I- Sağlık Yatırımları

Şehir Hastaneleri

Hizmet kalitesini arttırmak ve maliyeti etkin sağlık hizmeti dengesini kurabilmek amacıyla inşasına başladığımız şehir hastanelerini ülkenin dört bir tarafına yaygınlaştıracacağız.

Şehir Hastaneleri

- 17 projenin sözleşmesini imzaladık.
- 3 proje ihale aşamasındadır.
- 48 projenin çalışmaları devam etmektedir.
- Toplam 51.774 yatak kapasitesine ulaşmayı hedefliyoruz.

I- Sağlık Yatırımları

Şehir Hastaneleri

Şehir Hastaneleri

Ankara Bilkent Şehir Hastanesi

I- Sağlık Yatırımları

Şehir Hastaneleri

Ankara Etilik Şehir Hastanesi

Şehir Hastaneleri

Adana Şehir Hastanesi

I- Sağlık Yatırımları

Şehir Hastaneleri

Elazığ Şehir Hastanesi

J- Sağlıkta Finansman

Kamu Sağlık Harcamalarının GSYİH İçindeki Oranları, (%)

	2002	2012
ABD	6,7	8,5*
OECD	5,9	6,7*
DSÖ Avrupa	5,2	5,8*
Türkiye	3,8	4,1

Kaynak: OECD, Health Data 2013, DSÖ HFA veritabanı 2013, TÜİK

Tablo 22

*ABD, OECD, DSÖ Avrupa verisi 2011 yılına aittir.

Kamu Sağlık harcamalarının GSYİH içindeki oranı 2002 yılında %3,8 iken 2012 yılında devasa bir dönüşüme rağmen bu rakam sadece %4,1 oldu.

Kişi Başi Kamu Sağlık Harcaması, (SGP \$)

	2002	2012
Türkiye	330	753
OECD	1.565	2.417*

Tablo 23

Kaynak: TÜİK, OECD Health Data 2013.

*OECD verisi 2011 yılına aittir.

Kişi başi kamu sağlık harcaması, **Türkiye, 2012 : 753 SGP \$**

Kişi başi kamu sağlık harcaması, **OECD, 1987 : 739 SGP \$**

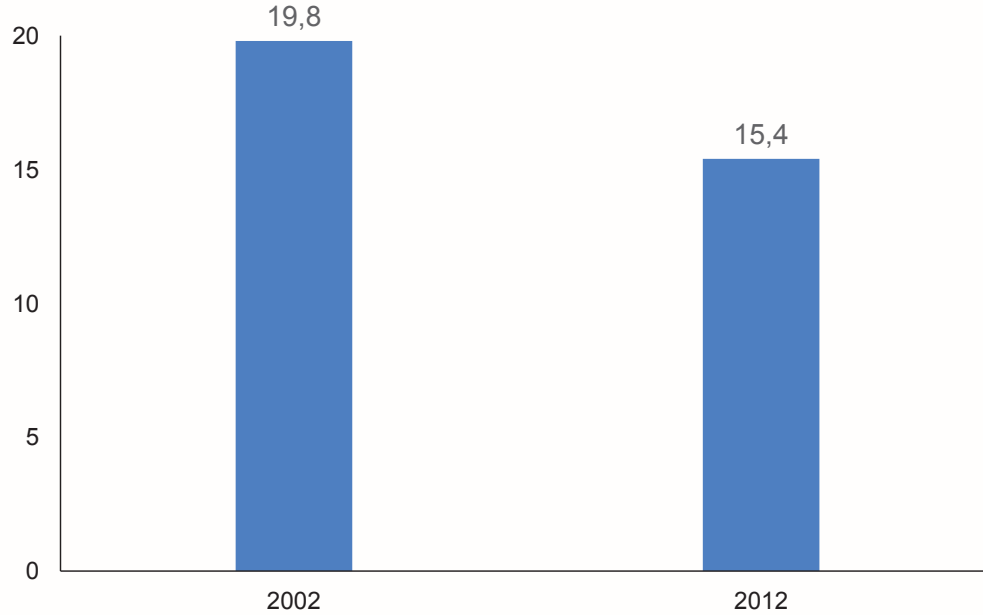

J- Sağlıkta Finansman

Cepten Yapılan Sağlık Harcamasının Toplam Sağlık Harcaması İçindeki Oranı, (%)

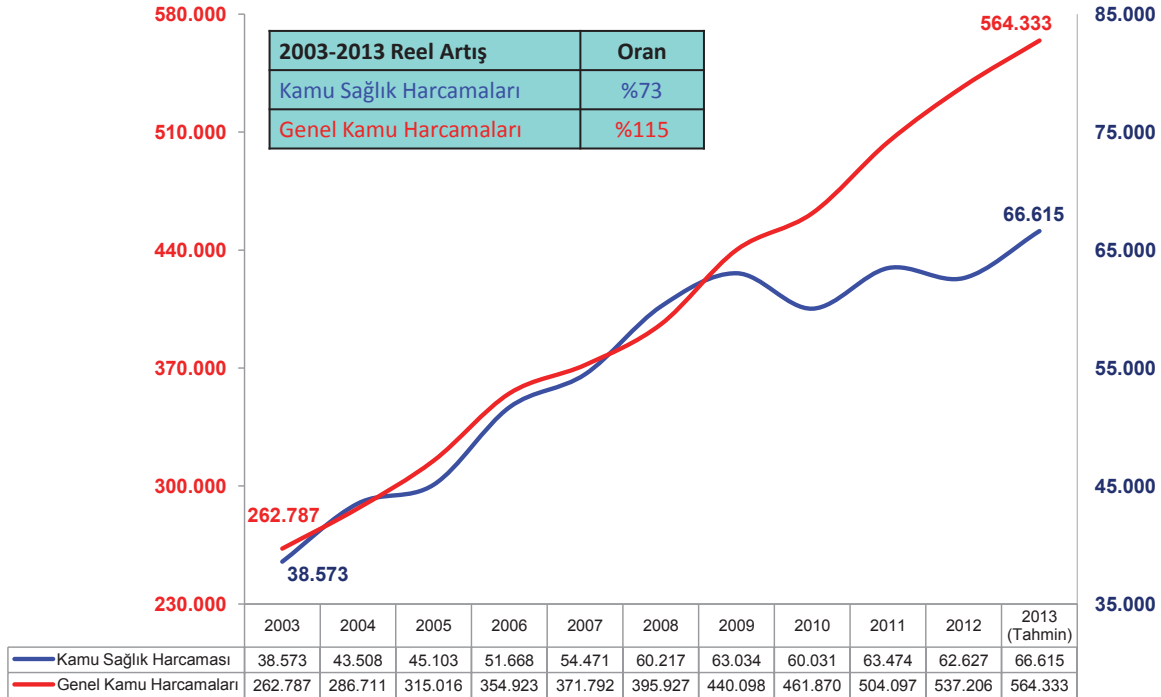
Kaynak: TÜİK

Grafik 21

J- Sağlıkta Finansman

Faiz Dışı Genel Kamu Harcamaları ve Kamu Sağlık Harcamalarının Artış Eğilimleri, (2013 fiyatlarıyla - milyon ₺)

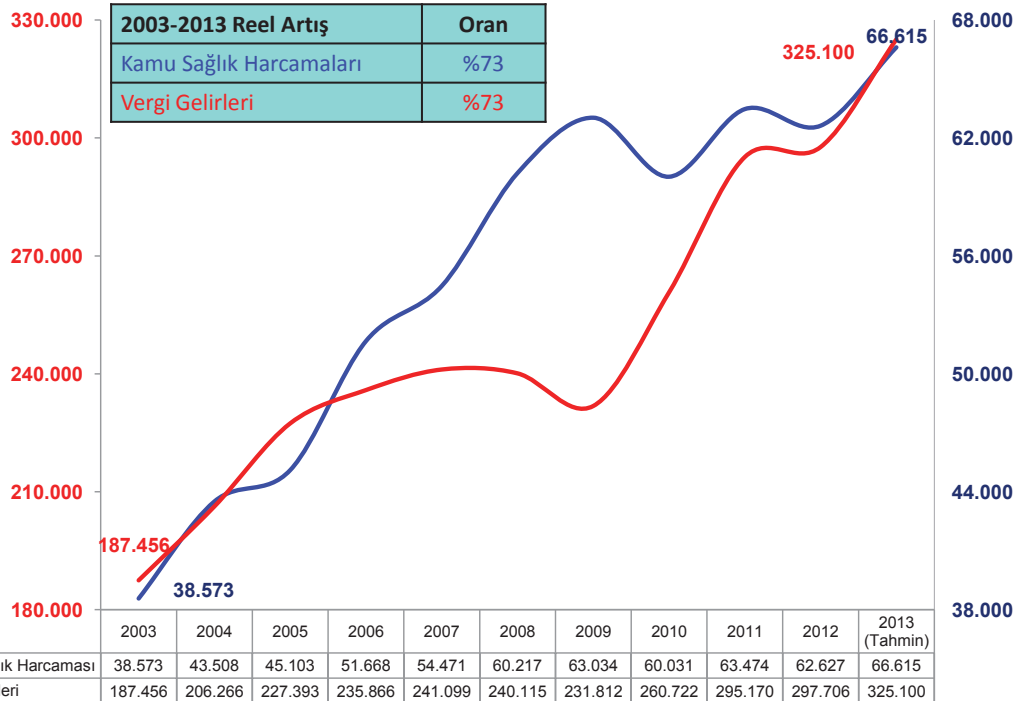
Kaynak: TÜİK, Kalkınma Bakanlığı

Grafik 22

J- Sağlıkta Finansman

Vergi Gelirleri ve Kamu Sağlık Harcamalarının Artış Eğilimleri, (2013 fiyatlarıyla - milyon ₺)

K- Yeni Ufuklara Doğru

Gemi Hastane Projesi

Gemi hastane projesine başladık.

Sağlık Turizmi

- Sağlık turizmi kapsamında elde edilen gelirlere vergi muafiyeti getirdik.
- Dört dilde hizmet veren yurt dışı hasta danışma hattını kurduk.
- Konaklama tesislerinde sağlık kuruluşu kurulup işletilmesi imkanı sağladık.
- Tanıtımları arttıracacağız.
- Hizmet sunumunun kalitesini iyileştireceğiz.

Serbest Sağlık Bölgeleri

- Ülkemizde serbest sağlık bölgeleri kurulabilmesinin önünü açtık.
- Sağlık alanında bölgesel cazibe merkezi olacağız.
- Yabancı sermaye ve yüksek tıbbî teknoloji girişini hızlandıracağız.

Tıbbi Ürün ve Hizmetlerin Üretimini Teşvik Edilmesi

- Yerli sanayi katılımı
- Ar-Ge
- Teknolojik işbirliği
- Off-Set

TÜRKÖK Projesi

- Türkiye Kök Hücre Koordinasyon Merkezi (TÜRKÖK) Projesi'nin ilk adımı olan Uygun Gönüllü Vericilerin Belirlenmesi ve Örneklerin Alınması Protokolünü imzaladık; **2014 yılında** uygulamaya geçiyoruz.
- Türkiye genelinde 12 bağış merkezi kurulacak; isteyen vatandaşlarımız ilik bağışında bulunabilecekler.
- Bakanlığımız ve Kızılay'ın ortak çalışmasıyla artık kan bağışı yapanlara "İliğinizi de bağışlar mısınız?" diye soracağız.
- 5 yıl içinde **250 bin** vericiye ulaşmayı hedefliyoruz.

Klinik Kalite

- Klinik kalite standartlarını geliştiriyoruz.
- Şeker hastalığı, gebelik süreci ve doğum, diz protezi, kalça protezi, koroner kalp hastalığı ve inme için klinik kalite ölçümlerini yaygınlaştırıyoruz.
- Klinik rehberleri yaygınlaştırıyoruz.

Kadın Sağlığı

- Sağlıklı evlilik ve sağlıklı doğum programlarını yaygınlaştıracamız (evlilik danışmanlığı, gebe eğitimleri, doğum rehberliği...).
- Riskli gebelikleri daha yakın takip edeceğiz.
- Misafir anne uygulamasını güçlendireceğiz.
- Üreme sağlığı hizmetlerini geliştireceğiz.

Bireyin kendi sağlığı ile ilgili kararlara aktif katılımını sağlamak için rolünü güçlendireceğiz:

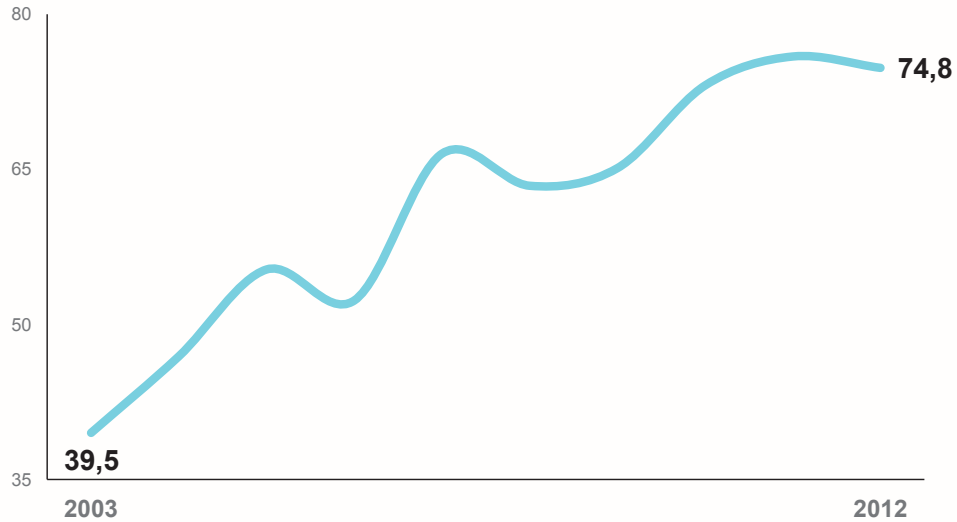
- Vatandaşta farkındalık oluşturacağız
- Sağlık alışanlarında davranış değişikliği oluşturacağız

Sonuç

Sağlık Hizmetlerinden Memnuniyet Oranı, (%)

Kaynak: TÜİK Yaşam Memnuniyeti Araştırması

Grafik 24

İnsan...

Önce İnsan...

Eşref-i mahlûkat insan...